

POSTANOWIENIE

Dnia 11 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z powództwa A. L.
przeciwko Skarbowi Państwa - Izbie Administracji Skarbowej w P.
o odprawę pieniężną,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 11
października 2023 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w
Poznaniu
z dnia 15 lipca 2022 r., sygn. akt VII Pa 38/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. oddala wniosek powoda o zasądzenie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Poznaniu, wyrokiem z dnia 15 lipca 2022 r., zmienił wyrok Sądu Rejonowego Poznań Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 23 marca 2021 r. i zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 33.566,70 zł tytułem odprawy.

W sprawie ustalono, że powód od 15 sierpnia 1988 r. do 30 czerwca 2005 r. pełnił służbę w Izbie Celnej w W. w charakterze funkcjonariusza celnego, a od 1 lipca 2005 r. do 28 lutego 2017 r. w Izbie Celnej w P. Od 1 marca 2017 r. do 12 czerwca 2017 r. powód pełnił służbę w Izbie Administracji Skarbowej w P. w charakterze funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej na podstawie art. 165 ust. 3 i art. 170 ust. 2 ustawy z 16 listopada 2016 r. przepisy wprowadzające ustawę o

Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. z 2016 r., poz. 1948, dalej jako Przepisy wprowadzające KAS).

Powód otrzymał propozycję pracy w dniu 29 maja 2017 r. i przyjął ją w dniu 12 czerwca 2017 r. Tym samym rozpoczął pracę w Izbie Administracji Skarbowej w P. na stanowisku starszego referenta w Dziale Zamówień Publicznych w dniu 13 czerwca 2017 r.

Wyrokiem z 15 lutego 2020 r. (V P 780/19) Sąd Rejonowy Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu nakazał pozwanemu, aby wydał powodowi świadectwo służby w Służbie Celno-Skarbowej. Powód takie świadectwo otrzymał. W dniu 23 maja 2020 r. powód zawezwał pozwanego do próby ugodowej w przedmiocie zapłaty odprawy w kwocie 33.566,70 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od 12 czerwca 2017 r. Do zawarcia ugody między stronami nie doszło.

W ocenie Sądu Okręgowego rozstrzygnięcia wymagało, czy w ustalonym stanie faktycznym istniała podstawa prawna do przyznania powodowi żądanej odprawy. Brak było podstaw do kwestionowania, że powód z mocy prawa stał się od 1 marca 2017 r. funkcjonariuszem Służby Celno-Skarbowej i nie miało znaczenia, że takiego skutku nie przewidywała ustawa z 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 1799) czy ustawa z 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (jednolity tekst: Dz.U. z 2023 r., poz. 216, dalej jako ustawa o KAS), skoro przewidywał go przepis szczególny (art. 165 ust. 3 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o KAS). Nadto, z przepisu tego wynikało zachowanie przez funkcjonariusza ciągłości służby, co oznaczało, że powód od 1 marca 2017 r. nie został z niej zwolniony. W rezultacie powód nie nabył (od 1 marca 2017 r.) prawa do odprawy na podstawie bezpośrednio stosowanego art. 163 ust. 4 w związku z ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej.

Sąd Okręgowy uznał, że art. 250 ust. 4 w związku z ust. 1 ustawy o KAS ma charakter ogólny, a przepisem szczególnym, który wyłącza jego zastosowanie w przypadku powoda jest art. 170 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o KAS. Ponadto, propozycji zatrudnienia (której przyjęcie skutkowało ustaniem stosunku służbowego) nie złożono powodowi w związku ze zniesieniem lub reorganizacją jednostki organizacyjnej KAS, lecz w związku z ich organizacją.

Stosując literalną wykładnię art. 170 ust. 4 w związku z ust. 1 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o KAS, Sąd Okręgowy stwierdził, że powód nie nabył prawa do odprawy także na podstawie tego przepisu. Odwołując się jednak do uchwały Sądu Najwyższego z 19 lutego 2020 r., III PZP 7/19 (LEX nr 2780761) i wyroku Sądu Najwyższego z 27 kwietnia 2022 r., I PSKP 64/21 (LEX nr 3341009), Sąd odwoławczy wskazał, że w razie przyjęcia propozycji zatrudnienia w trybie art. 165 ust. 7, art. 170 ust. 2 i 171 ust. 1 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o KAS, dochodzi do zwolnienia ze służby. W związku z tym, w aspekcie prawa do otrzymania świadectwa służby funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowej, który przyjął propozycję pracowniczego zatrudnienia, nie może być w innej (gorszej) sytuacji, czyli pozostać bez świadectwa służby (tak uchwała III PZP 7/19). Istnieje zatem możliwość uznania takiego samego zapatrywania w odniesieniu do prawa do odprawy pieniężnej i wypełnienia luki w drodze analogii przez przyjęcie, że funkcjonariuszowi Służby Celno-Skarbowej, którego stosunek służbowy wygasł a następnie uległ „przekształceniu” w stosunek pracy na podstawie art. 171 ust. 1 Przepisów wprowadzających KAS, przysługuje odprawa na podstawie art. 163 ust. 4 ustawy o Służbie Celnej w związku ze stosowanym odpowiednio art. 170 ust. 3 i 4 Przepisów wprowadzających KAS. Podstawa do przyjęcia poglądu o przysługiwaniu odprawy w takiej sytuacji wynika z prokonstytucyjnej wykładni przepisów ustawowych, uwzględniających zasadę równości wobec prawa i równego traktowania przez władze publiczne (art. 32 ust. 1 Konstytucji RP). Dalej Sąd Okręgowy podkreślił, że wygaśnięcie stosunku służbowego w ramach tzw. „ucywilniania” powoduje dla funkcjonariusza pozostającego w zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę cały szereg niekorzystnych konsekwencji uzasadniających odprawę. Nie może on skorzystać ze szczególnej ochrony stosunku służby (art. 179-181 ustawy o KAS), jest pozbawiony dostępu do ścieżki awansowej (art. 197 ustawy o KAS), ochrony prawnej (art. 210 ustawy o KAS), dodatkowego urlopu wypoczynkowego (art. 216 ust. 4 ustawy o KAS), płatnego urlopu zdrowotnego (art. 217 ustawy o KAS), wyróżnień (art. 219 ustawy o KAS), dodatków do uposażenia (art. 226 ustawy o KAS) czy nagród (art. 241-242 ustawy o KAS).

Sąd Okręgowy podkreślił również, że przedstawienie powodowi propozycji zatrudnienia miało związek z pozytywną oceną jego kwalifikacji i przebiegu dotychczasowej służby (art. 165 ust. 7 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o KAS), co nie mogło go obciążać (a odprawę otrzymali funkcjonariusze, którym nie przedstawiono propozycji zatrudnienia, a więc których oceniono negatywnie).

Mając powyższe na uwadze, w ocenie Sądu Okręgowego należało zasądzić od pozwanego na rzecz powoda odprawę na podstawie analogicznie stosowanego art. 163 ust. 4 ustawy o Służbie Celnej w związku z art. 170 ust. 3 i 4 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o KAS.

Skargę kasacyjną wywiódł pełnomocnik pozwanego, zaskarżając wyrok Sądu Okręgowego w części, w jakiej Sąd ten zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał na istnienie przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., to jest w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne.

W ocenie skarżącego, Sąd Najwyższy powinien udzielić odpowiedzi na następujące pytanie: czy w związku z tym, iż ustawodawca nie ustanowił regulacji prawnej przyznającej prawo do odprawy pieniężnej w przypadku, w którym funkcjonariusz służby celnej otrzymuje propozycję zawarcia umowy o pracę i ją przyjmuje (art. 170 ust. 2 ustawy przepisy wprowadzające KAS w związku z art. 171 ust. 1 ustawy przepisy wprowadzające KAS), brak odesłania w takim przypadku do stosowania art. 163 ust. 4 ustawy o Służbie Celnej (tak jak to czyni art. 170 ust. 4 ustawy przepisy wprowadzające KAS) i brak przyznania takim funkcjonariuszom uprawnienia do odprawy, uznać należy: (-) za zaniechanie ustawodawcze, którego konsekwencją jest brak *de lege lata* podstawy prawnej do otrzymania odprawy przez tę grupę byłych funkcjonariuszy służby celnej, czy też (-) za pominięcie prawodawcze, które może być „naprawione” przez sąd przy pomocy reguł wykładni funkcjonalnej i systemowej przepisu, to jest przez prokonstytucyjną wykładnię przepisów ustawowych, uwzględniającą zasadę równości wobec prawa i równego traktowania przez władze publiczne (art. 32 ust. 1 Konstytucji RP), przy czym, w tym przypadku zachodzi konieczność przesłankowego rozstrzygnięcia kwestii wstępnych: (-) czy tzw. funkcjonariusze celni „ucywilnieni” (kontynuujący pracę w strukturach administracji celno-skarbowej i pobierający związane z nią

dochody) są w świetle art. 32 ust. 1 Konstytucji RP podmiotami podobnymi do funkcjonariuszy celnych zwolnionych ze służby, którym nie zaoferowano dalszej służby lub pracy w strukturach KAS i którzy w związku z tym utracili źródło przychodu, (-) czy pomimo uznania „ucywilnionych” funkcjonariuszy za podmioty podobne do funkcjonariuszy, o których mowa w art. 170 ust. 4 ustawy przepisy wprowadzające KAS, zróżnicowanie ich sytuacji znajduje uzasadnienie w odpowiednio przekonywujących, konstytucyjnie relewantnych i proporcjonalnych argumentach?

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pełnomocnik powoda wniósł o oddalenie skargi kasacyjnej w całości oraz o zasądzenie do pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługuje na przyjęcie do rozpoznania. O wyniku pierwszego etapu postępowania przed Sądem Najwyższym decyduje sposób sporządzenia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie, bowiem tylko tam wskazane przesłanki i podstawy podlegają obecnie ocenie. Tym samym aktualnie poza kontrolą pozostają podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Skarżący wskazał na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne. Stąd dalsze rozważania należy skoncentrować na ocenie, czy doszło do wyodrębnienia nowego problemu prawnego i czy ma on cechy, o których mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Przywołanie tej podstawy wymaga poprawnego zidentyfikowania problemu, w tym odniesienia go do konkretnych przepisów. Konieczne jest także przedstawienie argumentów prowadzących do rozbieżnych ocen danego zagadnienia. Istotność problemu prawnego wyraża się w tym, że ma on znaczenie precedensowe dla rozstrzygania podobnych spraw lub rozwoju jurysprudencji. Obowiązkiem wnoszącego skargę jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy

przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. Tego zaś skarżący nie czyni.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżący, odwołując się do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2022 r., I PSKP 64/21 (LEX nr 3341009), powtórzył jedynie te fragmenty uzasadnienia, które pierwotnie zostały zawarte w pytaniu, stanowiącym przesłankę występującego w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, przesądzając tym samym, że to Sąd Najwyższy przedstawił w powołanym orzeczeniu (I PSKP 64/21) istotne zagadnienie prawne, które nie zostało dotychczas rozstrzygnięte, a które skutkuje rozbieżnością orzecznictwa sądów powszechnych. Przy ocenie tak skonstruowanej przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy podkreślić, że zadane pytanie nie spełnia wymogów istotnego zagadnienia prawnego, zaś rozbieżność, o której wspomina skarżący, nie została wskazana - na tym etapie procedowania - jako odrębna przesłanka do rozpoznania skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.). W konsekwencji, pytanie skarżącego o to, czy na gruncie ustawy przepisy wprowadzające KAS, w związku z faktem, że ustawodawca nie ustanowił regulacji prawnej przyznającej prawo do odprawy pieniężnej w przypadku, w którym funkcjonariusz służby celnej otrzymuje propozycję zawarcia umowy o pracę i ją przyjmuje (art. 170 ust. 2 ustawy przepisy wprowadzające KAS w związku z art. 171 ust. 1 ustawy przepisy wprowadzające KAS), a brak odesłania w takim przypadku do stosowania art. 163 ust. 4 ustawy o Służbie Celnej (tak jak to czyni art. 170 ust. 4 ustawy przepisy wprowadzające KAS) i brak przyznania takim funkcjonariuszom uprawnienia do odprawy, uznać należy za zaniechanie ustawodawcze, czy też za pominięcie prawodawcze – nie może zostać uznane za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., choćby z tego powodu, że zagadnieniem takim nie jest brak finalnej konkluzji w zakresie wszechstronnej interpretacji tekstu prawnego przepisów prawa materialnego, dokonanej przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu do wyroku z dnia 27 kwietnia 2022 r., I PSKP 64/21.

W dalszej argumentacji należy odnieść się do jednolitej wykładni, przedstawionej w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2020 r., III PZP 7/19 (OSNP 2020 nr 7, poz. 63) oraz postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego

2021 r., II PSKP 6/21 (Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego 2022 nr 1, s. 132 z omówieniem M. Szpyrki), w uzasadnieniu której stwierdzono, że - zawierając umowę o pracę - strony stosunku służbowego jednocześnie przyjmują, iż ulega zakończeniu dotychczasowy administracyjnoprawny stosunek służbowy funkcjonariusza służby celno-skarbowej. Nie jest to jednak „przekształcenie”, w którym nowy stosunek pracy zastępuje poprzedni, czyli przykładowo jak w odnowieniu z art. 506 k.c., lecz sytuacja, w której poprzedni stosunek służby ulega zakończeniu i strony zawierają nowy (odrębny) stosunek prawny (stosunek pracy). Ta zmiana ma u podstaw ukształtowaną ustawą alternatywę, w której istnieje wybór między przyjęciem propozycji zatrudnienia na podstawie umowy o pracę a wygaśnięciem stosunku służbowego. Wybór zatrudnienia pracowniczego nie oznacza zatem, że stosunek służbowy nie kończy się. Ustanie w takiej sytuacji stosunku służbowego, wynikające w istocie z uzgodnienia, że funkcjonariusz będzie zatrudniony jako pracownik, uzasadnia stwierdzenie, że dochodzi do zwolnienia z dotychczasowej służby. W konsekwencji powyższego Sąd Najwyższy przyjął w tej uchwale stanowisko, że były funkcjonariusz celny ma prawo do otrzymania świadectwa służby na podstawie art. 188 ust. 1 ustawy o KAS w związku z art. 171 ust. 1 pkt 2 Przepisów wprowadzających KAS.

Z perspektywy omawianego problemu należy przyjąć, że stosunek służbowy powoda wygaś i skutek realizacji wyroku Sądu Rejonowy Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z 15 lutego 2020 r. (V P 780/19). Odwołując się do tego faktu, to jest otrzymania świadectwa służby przez funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej, który przyjął propozycję pracowniczego zatrudnienia, a który nie może być w innej (gorszej) sytuacji, czyli pozostać bez świadectwa służby (zob. uchwała III PZP 7/19), Sąd Okręgowy przyjął, że istnieje możliwość uznania takiego samego zapatrywania w odniesieniu do prawa do odprawy pieniężnej i wypełnienia luki w drodze analogii, przez przyjęcie, iż funkcjonariuszowi Służby Celno-Skarbowej, którego stosunek służbowy wygaś a następnie uległ „przekształceniu” w stosunek pracy na podstawie art. 171 ust. 1 Przepisów wprowadzających KAS, przysługuje odprawa na podstawie art. 163 ust. 4 ustawy o Służbie Celnej w związku ze stosowanym odpowiednio art. 170 ust. 3 i 4 Przepisów wprowadzających KAS. Podstawa do przyjęcia poglądu o przysługiwaniu odprawy w takiej sytuacji, w

ocenie Sadu Okręgowego, wynika z prokonstytucyjnej wykładni przepisów ustawowych, uwzględniających zasadę równości wobec prawa i równego traktowania przez władze publiczne (art. 32 ust. 1 Konstytucji RP). W tej materii Sąd Okręgowy, dzieląc jedną z dwóch przedstawionych przez Sąd Najwyższy wyroku z dnia 27 kwietnia 2022 r., I PSKP 64/21 linii argumentacyjnych, wystarczająco przejrzyście wskazał na racje przemawiające za odwołaniem się do wykładni systemowej i zastosowania Konstytucji wprost, w szczególności jej art. 32 ust. 1.

Należy podkreślić, że przepis prawa stanowiący przedmiot sporu lub przewidywaną podstawę rozstrzygnięcia, powinien być interpretowany w świetle maksymalnej liczby przesłanek interpretacyjnych. Oznacza to, że konieczne jest najpierw wyróżnienie możliwych alternatywnych znaczeń opartych na językowej wykładni przepisu, a następnie wybór tego znaczenia, które da się jednocześnie pogodzić z intencją prawodawcy, celem regulacji, zasadami ogólnymi prawa, w tym zasadami konstytucyjnymi i zasadami prawa wspólnotowego oraz wcześniejszymi rozstrzygnięciami sądowymi, a także wypowiedziami literatury. Ostatecznie, uzasadnienie rozstrzygnięcia powinno wykazywać zgodność przyjętej interpretacji przepisu, stanowiącego przedmiot sporu, co najmniej z jedną z każdej grupy przesłanek interpretacyjnych (standardów), to jest z jedną przesłanką o charakterze wewnętrznym (na przykład tekst przepisu, wykładnia systemowa czy wcześniejszy wyrok sądu), z jedną przesłanką o charakterze zewnętrznym (na przykład intencją ustawodawcy lub celem regulacji oraz - koniecznie - przesłanką konstytucyjną i, jeśli ma zastosowanie, przesłanką zaczerpniętą z prawa wspólnotowego (zob. M. Matczak: *Summa Iniuria*. O błędzie formalizmu w stosowaniu prawa, Warszawa 2007, s. 218).

W odniesieniu do art. 32 Konstytucji, to należy pamiętać, że artykuł ten ujmuje dwie podstawowe kwestie: określa ogólne pojęcie i zakres zasady równości oraz formułuje zakaz dyskryminacji. Tekstowe sformułowanie art. 32 ust. 1 wydaje się nadawać mu samoistny charakter, ponieważ zastosowania zasady równości nie odniesiono tylko do sfery praw i wolności ustanowionych na poziomie konstytucyjnym. Równość wobec prawa na poziomie konstytucyjnym znajduje swoją pochodną w przepisie art. 11² k.p., a konkretnie w zasadzie równych praw

pracowników z tytułu jednakowego wypełniania takich samych obowiązków (nie jest to ściśle konkretyzacja zasady konstytucyjnej, ale jest z nią skorelowana). Rację ma Sąd Okręgowy, odnosząc się do zasady równego traktowania i wskazując, że w każdym przypadku podmioty należące niewątpliwie do tej samej kategorii muszą być traktowane równo, a podmioty należące do istotnie różnych kategorii mogą być traktowane różnie (por. wyroki Trybunału Konstytucyjnego: z dnia 6 marca 2007 r., P 45/06, OTK-A 2007 Nr 3, poz. 22; z dnia 23 listopada 2010 r., K 5/10, OTK-A 2010 Nr 9, poz. 106). Jeżeli zatem prawodawca różnicuje podmioty prawa, które charakteryzują się wspólną cechą istotną, to wprowadza odstępstwo od zasady równości. Różnicowanie podmiotów prawa charakteryzujących się wspólną cechą istotną jest dopuszczalne (nie narusza zasady równości), ale warunkiem *sine qua non* jest jasno sformułowane kryterium, na podstawie którego owo zróżnicowanie jest dokonywane. Nie wolno dokonywać zróżnicowania według dowolnie ustalonego kryterium albo w ogóle bez kryterium. Kryterium musi mieć charakter relewantny, czyli pozostawać w bezpośrednim związku z celem i zasadniczą treścią przepisów, w których zawarta jest kontrolowana norma oraz ma służyć realizacji tego celu i treści. Wprowadzone zróżnicowanie musi mieć zatem charakter racjonalnie uzasadniony, a kryterium zróżnicowania pozostawać w odpowiedniej proporcji do wagi interesów, które zostają naruszone w wyniku nierównego traktowania podmiotów podobnych. Musi ponadto pozostawać w związku z zasadami, wartościami i normami konstytucyjnymi uzasadniającymi odmienne traktowanie podmiotów podobnych. Wszelkie odstępstwa od nakazu równego traktowania podmiotów podobnych muszą zawsze znajdować podstawę w odpowiednio przekonywujących argumentach (zob. wyroki Trybunału Konstytucyjnego: z dnia 23 listopada 2010 r., K 5/10, OTK-A 2010 Nr 9, poz. 106; z dnia 19 kwietnia 2011 r., P 41 /09, OTK-A 2011 Nr 3, poz. 25; z dnia 8 czerwca 2013 r., K 37/12, OTK-A 2013 Nr 5, poz. 60; z dnia 5 listopada 2013 r., K 40/12, OTK-A 2013 Nr 8, poz. 120 i z dnia 17 czerwca 2014 r., P 6/12, OTK-A 2014 Nr 6, poz. 62). Tym samym uzasadnienie rozstrzygnięcia spełnia przesłankę o charakterze zewnętrznym, przesłankę konstytucyjną, w postaci zakazu dyskryminacji i nakazu równego traktowania.

Sąd Okręgowy wskazał bowiem, że zarówno funkcjonariusz, który nie otrzymał propozycji zatrudnienia lub odmówił jej przyjęcia, jak i funkcjonariusz, który przyjął propozycję nawiązania nowego stosunku-umowy o pracę (tzw. „ucywilniony”) znajdują się w podobnej sytuacji od dnia 1 czerwca 2017 r.: (-) ich stosunki służbowe przestają istnieć na skutek niezależnego od nich aktu woli przełożonego - decyzji podmiotu administracyjnoprawnego w ramach uregulowania ustawowego; (-) funkcjonariusze z obu grup przestają wykonywać swoje obowiązki w oparciu o służbowy stosunek zatrudnienia o charakterze administracyjno-prawnym; (-) tracą status członka służby celno-skarbowej; (-) nie mogą skorzystać ze szczególnej ochrony stosunku służby (art. 179-181 ustawy o KAS); (-) są pozbawieni dostępu do ścieżki awansowej (art. 197 ustawy o KAS), ochrony prawnej (art. 210 ustawy o KAS); (-) nie mogą skorzystać z dodatkowego urlopu wypoczynkowego w wymiarze 10 dni (art. 216 ust. 4 ustawy o KAS.); (-) nie mogą skorzystać z płatnego urlopu zdrowotnego po 5 latach służby (art. 217 ustawy o KAS); (-) nie mogą otrzymać wyróżnień dla funkcjonariuszy (art. 219 ustawy o KAS); (-) nie mogą otrzymać dodatków do uposażenia (art. 226 ustawy o KAS), nagród (art. 241-242 ustawy o KAS) i innych uprawnień związanych ze stosunkiem służby; (-) nie mogą otrzymać świadczeń przewidzianych przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2010 r. w sprawie świadczeń socjalnych funkcjonariuszy celnych i członków ich rodzin; (-) o ile osiągnęli odpowiedni staż w służbie i wiek, nie mogą skorzystać z korzystnego przeliczenia 2,6% podstawy wymiaru za każdy rok służby z systemu zaopatrzenia emerytalnego służb mundurowych, ale mniej korzystnego przeliczenia 1,3% podstawy wymiaru za każdy rok pracy; (-) o ile nie osiągnęli jeszcze odpowiedniego stażu w służbie, nie mogą skorzystać z systemu zaopatrzenia emerytalnego służb mundurowych, (...).

Argumentem przeciwnym nie może być również odwołanie się do art. 174 ustawy o KAS, zgodnie z którym funkcjonariusz może otrzymać propozycję przeniesienia do pracy w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych albo w jednostce organizacyjnej KAS. Może także sam wnioskować o takie przeniesienie. Funkcjonariusz w terminie 7 dni od dnia otrzymania propozycji powinien złożyć pisemne oświadczenie o przyjęciu albo odmowie przyjęcia propozycji. Złożenie jednego z tych oświadczeń jest

obligatoryjne, przy czym stosunek służbowy funkcjonariusza, który odmówił przyjęcia propozycji, nie ulega zmianie. Zastosowanie znajduje zasada tzw. ochrony trwałości stosunku służbowego. Zgoda na przeniesienie skutkuje przekształceniem stosunku służbowego w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na warunkach wskazanych w propozycji. W przypadku niezłożenia oświadczenia zgoda nie może być domniemana (zob. I. Wołczak-Ciecierska [w:] Krajowa Administracja Skarbowa. Komentarz, A. Melezini (red.), K. Teszner (red.), Warszawa 2018, LEX).

Uzupełniając należy tylko dodać, że w każdym z obu przypadków wskazanych przez skarżącego (pominięcia i zaniechania prawodawczego) regulacja prawna jest obarczona wadą, a wada ta dotyczy materialnych rozwiązań przewidzianych w akcie normatywnym, a nie jego formy. Przy tym wada ta ma charakter konstytucyjny, czyli ukształtowana przez prawodawcę regulacja nie odpowiada standardom konstytucyjnym (zob. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 listopada 2012 r., K 21/11, OTK-A 2012 Nr 10, poz. 119). To znaczy, że z norm konstytucyjnych da się odtworzyć wzorzec instytucji prawnej kształtowanej w akcie normatywnym, lecz instytucja w akcie tym ukształtowana konstytucyjnemu wzorcowi nie odpowiada, bo na przykład narusza konstytucyjną zasadę równości (tak jak ma to miejsce w sprawie), nie zawiera norm koniecznych do realizacji konstytucyjnych uprawnień, kompetencji czy obowiązków, jest obarczona luką tetyczną, uniemożliwiającą dokonanie niezbędnych z punktu widzenia Konstytucji czynności konwencjonalnych.

Mając powyższe na uwadze, należy stwierdzić, że w sprawie nie występuje istotne zagadnienie prawne, wobec czego Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W odpowiedzi powoda na skargę kasacyjną nie orzeczono o kosztach wobec braku żądania odmowy przyjęcia skargi do rozpoznania. Koszty odpowiedzi na skargę kasacyjną, w której nie wskazano argumentów dotyczących przyczyn kasacyjnych (art. 398⁹ § 1 k.p.c.), uzasadniających odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie mogą być uznane - w razie odmowy przyjęcia skargi do rozpoznania - za koszty celowej obrony w rozumieniu art. 98 § 1 w związku z

art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 sierpnia 2014 r., II CSK 77/14, LEX nr 1511117).

(r.g.)

[ms]